

Ons kenmerk DOC-00113386
Zaaknummer 2020-202869
Bijlage(n) 2

Maastricht 3 december 2020
Verzonden 7 december 2020

Besluit van Gedeputeerde Staten van Limburg

Vergunning

Artikel 2.7, tweede lid, Wet natuurbescherming

Vrij 27 te Siebengewald

Zaaknummer: 2020-202869

1 Besluit

Onderwerp

Gedeputeerde Staten van Limburg hebben op 10 april 2020 een aanvraag om een vergunning op grond van de Wet natuurbescherming ontvangen van de XXX. De aanvraag betreft het wijzigen en exploiteren van een inrichting voor het houden van vleesvarkens gelegen aan de Vrij 27 te Siebengewald. De aanvraag is geregistreerd onder zaaknummer 2020-202869.

Besluit

Gelet op de bepalingen van de Wet natuurbescherming besluiten wij:

1. Aan XXX de op grond van artikel 2.7, tweede lid, van de Wet natuurbescherming vereiste vergunning te verlenen voor het wijzigen en exploiteren van een inrichting voor het houden van vleesvarkens, gelegen in of nabij de/het Natura 2000-gebied(en), zoals opgenomen in bijlagen 1 en 2 bij deze vergunning.
2. dat aan deze vergunning de in hoofdstuk 2 vermelde voorschriften verbonden zijn;
3. dat de beoogde ontwikkeling, in overeenstemming met de beleidsregel 'intern en extern salderen in Limburg', binnen drie jaar nadat dit besluit onherroepelijk is geworden, moet zijn gerealiseerd;
4. dat bij het definitief en onherroepelijk worden van deze vergunning, de vigerende Wnb vergunning met Zaaknummer 2016-600631 en kenmerk 2016/96132 komt te vervallen;
5. dat de aanvraag en de bijbehorende stukken ontvangen op d.d. 10 april 2020 onderdeel uit maken van deze vergunning, tenzij daarvan op basis van de aan dit besluit verbonden voorschriften mag of moet worden afgeweken:

Gedeputeerde Staten van Limburg
namens dezen,

C.B.H.P. Deben-Erens
clustermanager Vergunningen, Toezicht en Handhaving
Team Vergunningen

Afschriften

Dit besluit is verzonden aan de aanvrager van de vergunning. Een afschrift van dit besluit is verzonden aan:

- Bergs Advies B.V., Leveroyseweg 9a, 6093 NE, Heythuysen ter kennisname;
- Burgemeester en Wethouders van de gemeente Bergen, Postbus 140, 5854 ZJ, Bergen (L) ter kennisname;
- Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland, Postbus 9090, 6800 GX te Arnhem ter kennisname;
- Gedeputeerde Staten van de provincie Noord-Brabant, p.a. Omgevingsdienst Brabant-Noord, t.a.v. Groene Wetten Vergunningverlening, Postbus 88, 5430 AB te Cuijk Arnhem ter kennisname;
- Gedeputeerde Staten van de provincie Overijssel, Postbus 10078, 8000 GB te Zwolle Arnhem ter kennisname;
- Gedeputeerde Staten van de provincie Utrecht, Postbus 80300, 3508 TH te Utrecht Arnhem ter kennisname;
- Bezirksregierung Düsseldorf, Dezernat 32, Postfach 30 08 65, 40408 Düsseldorf Deutschland, ter kennisname.
- Coöperatie Mobilisation for the Environment U.A., Waldeck Pyrmontsingel 18, 6521 BC Nijmegen
- Vereniging Leefmilieu, Dennenstraat 124, 6543 JW Nijmegen
- XXX Postbus 41, 6590 AA Gennep

Rechtsbescherming

Het ontwerp van het besluit op de aanvraag heeft gedurende zes weken voor een ieder ter inzage gelegen in het gouvernement te Maastricht. Gedurende deze termijn kon een ieder bij ons college schriftelijk dan wel mondeling zienswijzen over dit ontwerp naar voren brengen. Binnen de termijn waarin de aanvraag en het ontwerpbesluit ter inzage hebben gelegen zijn zienswijzen ingediend. Deze zienswijzen zullen verder worden behandeld in paragraaf 4.6.

Als dit besluit uw belang rechtstreeks raakt en u het met de inhoud van dit besluit niet eens bent, kunt u, tegen betaling van de verschuldigde griffierechten, beroep instellen bij de Rechtbank Limburg. Het beroepschrift moet binnen een termijn van zes weken worden ingediend. Deze termijn vangt aan met ingang van de dag na die waarop dit besluit ter inzage is gelegd. Op deze beroepschriftprocedure is de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

Het beroepschrift moet worden ondertekend en ten minste bevatten:

- a. de naam en het adres van de indiener,
- b. de datum,
- c. een omschrijving van het besluit waartegen het beroep is gericht, en
- d. de redenen van het beroep (motivering).

Het beroepschrift moet worden gericht aan:

Rechtbank Limburg
Sector Bestuursrecht
Postbus 950
6040 AZ Roermond.

Voor meer informatie verwijzen wij u naar de internetpagina van de Rechtbank Limburg, www.rechtspraak.nl.

Het indienen van een beroepschrift heeft geen schorsende werking. Als u een beroepschrift heeft ingediend, dan kunt u tevens een verzoek tot het treffen van een voorlopige voorziening indienen bij de Voorzieningenrechter van de Rechtbank Limburg, sector Bestuursrecht, Postbus 950, 6040 AZ Roermond.

2 Voorschriften

Aan deze vergunning worden het volgende voorschrift verbonden:

1. De vergunning heeft betrekking op het houden van de dieren aantallen op de stalsystemen aan de Vrij 27 te Siebengewald zoals weergegeven in onderstaande tabel¹:

Stal-nummer	Type	Code RAV Bijlage 1	Code RAV Bijlage 2	Aantal dieren
1	Vleesvarkens	D 3.2.15.4, BWL 2009.12.V4		764
2	Vleesvarkens	D 3.2.15.4, BWL 2009.12.V4		411
3	Volwassen paard	K 1.100		2

2. De vergunning heeft daarnaast betrekking op overige emissiebronnen zoals weergegeven in de onderstaande tabel:

Omschrijving	Specificatie
Woning	Wonen en werken Woningen
Mobiele werktuigen	Mobiele werktuigen Landbouw
Verkeersbewegingen binnen de inrichting	Anders Anders
Verkeersbewegingen van en naar de inrichting	Anders Anders
CV installatie(s)	Anders Anders

¹ De in de tabel vermelde 'Code Rav' alsmede de ammoniakemissiefactoren die zijn gehanteerd bij het berekenen van de (totale) emissie, zijn ontleend aan de bijlagen behorende bij de meest actuele Regeling ammoniak en veehouderij.

3 Procedure en beoordelingskader

3.1 Vergunningaanvraag

Op 10 april 2020 hebben wij van Bergs Advies, namens XXX, een aanvraag voor een vergunning op grond van artikel 2.7, tweede lid van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb) ontvangen. Er wordt vergunning gevraagd voor een inrichting voor het houden van vleesvarkens. Het project heeft een potentieel significant negatief effect op meerdere Natura 2000-gebieden. Een uitgebreide projectomschrijving is opgenomen in de aanvraag.

De aanvraag is geregistreerd onder zaaknummer 2020-202869.

In aanvulling op de aanvraag hebben wij de volgende gegevens bij onze beoordeling betrokken.

- Kopie verleende vergunning Wet natuurbescherming van 1 december 2016, zaaknummer 2016-600631, kenmerk 2016/96132.
- Voor de beoordeling van de aanvraag hebben wij de aangeleverde AERIUS-berekening van de beoogde situatie berekend met de meest actuele AERIUS Calculator versie; de hieruit voortkomende AERIUS-berekening van de beoogde situatie is bij de beoordeling betrokken.

Wij zijn van oordeel dat de aanvraag in combinatie met bovenstaande gegevens en bescheiden voldoende informatie bevat voor een goede beoordeling van die aspecten waarvoor een vergunning ingevolge de Wnb is vereist.

3.2 Procedure

Op 6 december 2017 hebben wij besloten de uniforme openbare voorbereidingsprocedure van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing te verklaren op de voorbereiding van besluiten op aanvragen om een vergunning ingevolge artikel 2.7, tweede lid, van de Wnb (www.limburg.nl).

3.3 Bevoegd gezag

Omdat het initiatief plaats vindt in de provincie Limburg zijn wij op grond van artikel 1.3 van de Wnb bevoegd om op de aanvraag te beslissen. Bij ons besluit betrekken wij tevens de gevolgen voor Natura 2000-gebieden buiten onze provinciegrens en/of buiten Nederland.

3.4 Instemming

De effecten van stikstofdepositie van het project hebben ook invloed op Natura 2000-gebieden die op het grondgebied van andere provincies liggen. Op grond van artikel 1.3, vierde lid, van de Wnb sturen wij de ontwerpbesikking aan de colleges van Gedeputeerde Staten van deze provincies, waarbij wij de colleges verzoeken in te stemmen met voorliggende ontwerpbesikking. Indien niet binnen 4 weken wordt gereageerd, gaan wij ervan uit dat wordt ingestemd met dit besluit.

3.5 Overige regelgeving

Bij de beoordeling van onderhavige aanvraag zijn andere aspecten dan gerelateerd aan de Wnb en de daarbij behorende regelgeving niet betrokken. De Wnb en bijbehorende regelgeving zoals de Omgevingsverordening Limburg 2014 (hoofdstuk 3) zijn gericht op de bescherming van natuur. Een toestemming op basis van andere wet- en regelgeving kan derhalve aan de orde zijn.

3.6 Beoordelingskader

3.6.1 Wettelijk kader - Wet natuurbescherming

Een verzoek om een vergunning wordt beoordeeld op basis van hoofdstuk 2, paragraaf 2.3 van de Wnb. Op grond van artikel 2.7, tweede lid, Wnb is een vergunning van Gedeputeerde Staten vereist voor het realiseren van een project dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied.

De vereiste vergunning wordt uitsluitend verleend, indien uit een passende beoordeling de zekerheid is verkregen dat het project de natuurlijke kenmerken van het gebied niet zal aantasten. Daarbij geldt dat bij de passende beoordeling het positieve effect van mitigerende maatregelen mag worden betrokken.

Bestaat op grond van de passende beoordeling (inclusief de daarbij betrokken mitigerende maatregelen) niet de vereiste zekerheid, dan kan een aangevraagde vergunning als bedoeld in artikel 2.7, tweede lid, Wnb alleen worden verleend in het uitzonderlijke geval dat bij toetsing blijkt dat geen Alternatieve oplossingen voor handen zijn, sprake is van Dwingende redenen van openbaar belang en Compenserende maatregelen worden getroffen. Oftewel dat de zogenaamde ADC-toets met succes wordt doorlopen.

3.6.2 Beleidsregels intern en extern salderen in Limburg december 2019

Op 29 mei 2019 heeft de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (verder: de Afdeling) uitspraak gedaan over het Programma Aanpak Stikstof (PAS). Als gevolg van de uitspraak is het PAS onbruikbaar geworden als basis om een vergunning als bedoeld in artikel 2.7, tweede lid, Wnb te verlenen. Op 25 september 2019 heeft een adviescollege onder leiding van de heer Remkes advies uitgebracht hoe –onder meer- de vergunningverlening weer op gang kan komen en welke maatregelen op korte termijn getroffen kunnen worden. Nu het PAS niet meer gebruikt kan worden, moet teruggevallen worden op de instrumenten die voor nu resteren, te weten intern en extern salderen, een ecologische onderbouwing en de ADC-toets. In dat kader zijn op 13 december 2019 (geactualiseerd op 25 juni en 30 september 2020) de ‘Beleidsregels intern en extern salderen in Limburg december 2019’ in werking getreden. Op basis van de uitspraak van de Afdeling en het advies van het college van Remkes is evident dat vergunningverlening voor nieuwe of gewijzigde initiatieven niet mag leiden tot een toename van de stikstofdepositie op één of meer stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden. De nieuwe beleidsregels stellen daarom strikte voorwaarden aan de instrumenten intern en extern salderen.

3.6.3 Buitenlands toetsingskader

Wanneer een vergunningaanvraag voor een project voorziet in stikstofdepositie op één of meer stikstofgevoelige buitenlandse Natura 2000-gebieden volgt uit de uitspraak van de Afdeling van 16 april 2014 inzake RWE Eemshaven (201304768/1/R2), dat ter beantwoording van de vraag of de aangevraagde situatie significante effecten op deze gebieden kan hebben, toepassing kan worden gegeven aan het daarvoor relevante buitenlands toetsingskader.

4 Overwegingen

4.1 Aangevraagde situatie

De aanvraag heeft betrekking op het wijzigen en exploiteren van een inrichting voor het houden van vleesvarkens te Siebengewald. Er zijn mogelijke negatieve effecten te verwachten van stikstofdepositie als gevolg van de uitstoot van stikstof. In voedselarme ecosystemen, zoals aanwezig in de nabij gelegen natuurgebieden, leidt een overmaat aan stikstofdepositie tot een ongewenste toename aan voedingsstoffen en verzuring.

Er wordt vergunning gevraagd voor de situatie als weergegeven in tabel 1.

Stal-nummer	Type	Code RAV Bijlage 1	Aantal dieren	Emissie (kg NH3 / dier / jaar)	Totaal (kg NH3 / jaar)
1+2	Vleesvarkens	D 3.2.15.4, BWL 2009.12.V4	764	0,45	343,75
2	Vleesvarkens	D 3.2.15.4, BWL 2009.12.V4	411	0,45	185,00
3	Volwassen paarden	K 1.100	2	5,00	10,00
				Totaal	538,75

Tabel 1 aangevraagde situatie de Vrij 27 te Siebengewald ¹

Bron	Type	Emissie (kg NH3 / jaar)	Emissie (kg NOx / jaar)
Woning	Wonen en werken Woningen	-	3,60
Mobiele werktuigen	Mobiele werktuigen Landbouw	-	26,00
Verkeersbewegingen binnen de inrichting	Anders Anders	-	11,10
Verkeersbewegingen van en naar de inrichting	Anders Anders	-	1,80
CV installatie(s)	Anders Anders	-	3,20
		Totaal	45,70

Tabel 1a aangevraagde situatie NOx en overige NH3 de Vrij 27 te Siebengewald

4.2 Referentiesituatie

4.2.1 Verleende natuurvergunning

Op 1 december 2016, zaaknummer 2016-600631, kenmerk 2016/96132 hebben wij aan Varkenshouderij Welles een vergunning ingevolge artikel 19d, eerste lid, van de Nbw 1998 verleend voor het exploiteren van een varkenshouderij, gelegen aan de Vrij 27 te Siebengewald. In onderstaande tabel 2 is de situatie weergegeven, zoals door ons vergund en (zo nodig) aangepast aan de huidige ammoniakemissiefactoren uit de Regeling ammoniak en veehouderij.

Stal-nummer	Type	Code RAV Bijlage 1	Aantal dieren	Emissie (kg NH ₃ / dier / jaar)	Emissie cf. Besluit emissiearme huisvesting	Totaal (kg NH ₃ / jaar)
1	Guste en dragende zeugen	D 1.3.100, traditioneel groepshuisvesting	150	4,20	2,60	390,00
2	Dekberen	D 2.100 traditioneel	2	5,50	n.v.t.	11,00
3	Opfokzeugen	D 3.1; BWL 2001.21.V1	150	4,50	1,60	240,00
				Totaal		641,00

Tabel 2 referentiesituatie de Vrij 27 te Siebengewald ¹

Bron	Type	Emissie (kg NH ₃ / jaar)	Emissie (kg NO _x / jaar)
Woning	Wonen en werken Woningen	-	3,60
Mobiele werktuigen	Mobiele werktuigen Landbouw	-	26,00
Verkeersbewegingen binnen de inrichting	Anders Anders	-	6,10
Verkeersbewegingen van en naar de inrichting	Anders Anders	-	1,20
CV installatie(s)	Anders Anders	-	3,40
		Totaal	40,30

Tabel 2a referentie situatie NO_x en overige NH₃ de Vrij 27 te Siebengewald

4.3 Beoordeling stikstofeffecten Nederlandse Natura 2000-gebieden

In relatie tot de betrokken (Nederlandse) Natura 2000-gebieden dient te worden vastgesteld dat de aanvraag betrekking heeft op het wijzigen en exploiteren van een bestaande activiteit, waarvoor eerder toestemming ingevolge het exploiteren van een varkenshouderij, gelegen aan de Vrij 27 te Siebengewald is verleend. Meer in het bijzonder bestaat op grond van het exploiteren van een varkenshouderij toestemming voor het veroorzaken van de stikstofdepositie die, met inachtneming van voornoemde wijziging van de Regeling ammoniak en veehouderij, voortvloeit uit een ammoniak- en/of stikstofemissie van in totaal 641,00 kg NH₃ / jaar.

Vanwege de aanvrager is een met behulp van AERIUS Calculator gemaakte (verschil)berekening overgelegd (zie bijlage 1), welke inzicht verschaft in de stikstofdepositie die door de aangevraagde bestaande activiteit na wijziging wordt veroorzaakt op de voor stikstof gevoelige habitattypen in één of meer Natura 2000-gebieden. Uit deze berekening blijkt dat de voorliggende aanvraag om een vergunning als bedoeld in artikel 2.7, tweede lid, Wnb ten opzichte van de stikstofdepositie die op grond van de referentiesituatie welke vergund is geworden op 1 december 2016, zaaknummer 2016-600631, kenmerk 2016/96132 mag worden veroorzaakt, niet voorziet in een toename van stikstofdepositie op een voor stikstof gevoelig habitatype in een Natura 2000-gebied. Aldus is gewaarborgd dat de natuurlijke kenmerken van de betrokken Natura 2000-gebieden in zoverre niet zullen worden aangetast door de aangevraagde wijziging van de bestaande activiteit. Reden waarom in zoverre kan worden ingestemd met de aangevraagde wijziging.

4.4 Beoordeling stikstofeffecten Buitenlandse Natura 2000-gebieden

De aanvraag voorziet voor de Duitse Natura 2000-gebieden als opgenomen in de AERIUS bijlage niet in een toename van stikstofdepositie van 0,1 kg N/ha/jaar (7,14 mol/ha/jaar) of meer. Op basis van de Duitse toetsingsmethode voor de beoordeling van effecten van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden, kan er derhalve vanuit worden gegaan dat significante negatieve effecten op deze gebieden in zoverre zijn uitgesloten.

Daarnaast voorziet de aanvraag ten opzichte van de Belgische Natura 2000-gebieden als opgenomen AERIUS bijlage niet in een toename van 21,42 mol/ha/jaar of meer. Op basis van de Vlaamse toetsingsmethode voor de beoordeling van effecten van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden, kan er bijgevolg vanuit worden gegaan dat significante negatieve effecten op de Belgische Natura 2000-gebieden in zoverre zijn uitgesloten.

4.5 Beoordeling overige effecten op de beschermde natuurgebieden

Gezien de afstand tot het dichtstbijzijnde Natura-2000 gebied Maasduinen van circa 1000 meter, zijn op dit gebied naast effecten van stikstofdepositie als gevolg van de uitstoot van stikstof mogelijk effecten te verwachten van verstoring door geluid en licht, optische verstoring en verdroging. In de aanvraag wordt ten aanzien van deze aspecten een nadere onderbouwing gegeven.

Op de andere beschermde gebieden zijn alleen mogelijke negatieve effecten te verwachten van stikstofdepositie als gevolg van de uitstoot van stikstof. In voedselarme ecosystemen, zoals aanwezig in de nabij gelegen natuurgebieden, leidt een overmaat aan stikstofdepositie tot een ongewenste toename aan voedingsstoffen en verzuring.

Verstoring door geluid

Geluid wordt voornamelijk geproduceerd door de verkeersbewegingen, het laden en lossen van dieren, vullen van voersilo's en de ventilatoren. De normstelling zoals deze in deze omgeving gebruikelijk is wordt niet overschreden.

Hiermee is voldoende onderbouwd dat er geen negatieve effecten te verwachten zijn vanwege verstoring door geluid.

Verstoring door licht

De buitenverlichting van dit initiatief heeft een vergelijkbaar niveau als straatverlichting en is dus zeer beperkt. Er is geen sprake van strooilicht dat verder gaat dan de directe omgeving van dit initiatief.

Hiermee is voldoende onderbouwd dat er geen negatieve effecten te verwachten zijn vanwege verstoring door licht.

4.6 Zienswijzen

4.6.1 Coöperatie Mobilisation for the Environment U.A. en Vereniging Leefmilieu

Bij brief d.d. 29 oktober 2020, ontvangen op 3 november 2020, heeft Van Hoof Advies UG namens de Coöperatie Mobilisation for the Environment U.A. en Vereniging Leefmilieu de volgende zienswijzen naar voren gebracht:

1. Referentiesituatie

“Als referentiesituatie hanteert u een natuurvergunning die is verleend ten tijde van het Programma Aanpak Stikstof (PAS). Van vergunningen die zijn verleend op grond van het PAS staat echter vast dat deze zijn verleend zonder dat sprake was van een toetsing in overeenstemming met art. 6 lid 3 van de Habitatrichtlijn (HrI). Dit blijkt uit uitspraak ECLI:NL:RVS:2019:1603 en honderden daarop volgende uitspraken. De passende beoordeling voor het PAS was immers niet in overeenstemming met art. 6 lid 3 HrI. Daarom is met de destijds vergunde situatie niet veiliggesteld dat de natuurlijke kenmerken van de omliggende Natura2000-gebieden niet aangetast worden. Dat de vergunning haar geldigheid blijkens genoemde uitspraak heeft gehouden, nu daar geen beroep tegen is aangetekend, maakt dit niet anders. Er blijft sprake van een niet passend beoordeelde situatie.

We weten dus niet of de destijds vergunde situatie significante gevolgen kan veroorzaken. Dan weten we dus ook niet dat significante gevolgen zijn uitgesloten wanneer de stikstofdepositie het destijds vergunde niveau niet overschrijdt.

De status van de vergunning is daarom vergelijkbaar met die van een omgevingsvergunning van na de datum van aanwijzing van het Vogelrichtlijngebied dan wel van na de datum van opname van een Habitatrichtlijngebied op de lijst van gebieden van communautair belang referentiedatum. Om bij een nieuwe aanvraag om natuurvergunning zekerheid te hebben dat er geen sprake is van significante effecten, zal een vergelijking gemaakt moeten worden met de Hinderwet / milieu / omgevingsvergunde situatie vóór de referentiedatum. Dat is achterwege gelaten.”

Reactie Gedeputeerde Staten

Terecht merkt indiener op dat de vigerende natuurvergunning blijkens de PAS-uitspraak haar rechtsgeldigheid heeft behouden. Ten opzichte van deze rechtsgeldig vergunde situatie levert de thans aangevraagde situatie blijkens de als bijlage 1 toegevoegde AERIUS-verschilberekening geen toename in depositie op. Significante effecten zijn daarmee uitgesloten. De aanvraag is daarmee passend beoordeeld, deze zienswijze leidt niet tot een aanpassing van het besluit.

2. Tav-emissiefactoren leveren in dit geval geen zekerheid van geen toename op

“Er is inmiddels aanmerkelijke wetenschappelijke twijfel ontstaan met betrekking tot de stikstof-emissies uit veehouderijstallen, met name uit emissie-arme stallen. Uit wetenschappelijk onderzoek volgt dat de ammoniakemissie van met name zogenoemde emissie-arme stallen veelal onderschat wordt. Verwezen wordt naar de brief van cliënte Mobilisation for the Environment aan het Adviescollege Stikstofproblematiek op <https://mobilisation.nl/assets/foundation-6/media/22verhaal%20mob%20tegen%20opvullen.pdf>. Verwezen wordt ook naar het CBS-rapport waarnaar in die brief verwezen wordt.

Het gevolg daarvan is dat geoordeeld moet worden dat er geen wetenschappelijke zekerheid is dat de interne saldering waarvan sprake is, daadwerkelijk niet leidt tot een toename van de stikstof-uitstoot. Er bestaat wetenschappelijke discussie over deze maatregel. Blijkens uitspraak ECLI:NL:RVS:2019:1603, r.o. 18 punt 11 kan een dergelijke maatregel dan niet betrokken worden in de passende beoordeling. Vanzelfsprekend kan een dergelijke maatregel dan evenmin betrokken worden wanneer geoordeeld wordt dat vanwege de emissiewinst van deze maatregel helemaal geen passende beoordeling nodig is.

Er is geen wettelijke verplichting om te rekenen met de Rav-cijfers. Het is slechts gebruikelijk dit te doen. Dat gebruik dient echter gestopt te worden wanneer er wetenschappelijke discussie ontstaat over de cijfers. Dit gelet op het voorzorgbeginsel dat besloten ligt in art. 6 lid 3 Hrl en daarmee in de WNb. Er is dus niet zekergestellt dat de stikstofemissie niet toeneemt. Daarmee is evenmin zekergestellt dat de stikstofdepositie niet toeneemt op omliggende Natura2000-gebieden.”

Reactie Gedeputeerde Staten

De emissiefactoren van de Rav zijn tot stand gekomen op basis van de best beschikbare wetenschappelijke meetmethode en beoordeling volgens een procedure die ook internationaal wordt toegepast. Als er nieuwe wetenschappelijke inzichten komen dan kan dat leiden tot aanpassing van de Rav lijst. De Rav wordt daarom ook regelmatig geactualiseerd met de laatste wetenschappelijke inzichten. Doordat wij werken met de laatste versie van de Rav is geborgd dat wij gebruik maken van de laatste wetenschappelijke inzichten. Deze zienswijze leidt niet tot een aanpassing van het besluit.

3. Ten onrechte transportemissies in referentie geclaimd

“Ten onrechte worden NOx-emissies van mobiele werktuigen en verkeersbewegingen binnen de inrichting als referentie-emissies opgevoerd. Deze waren niet opgenomen in de bestaande natuurvergunning en de opgevoerde 3 emissies zijn ook niet onlosmakelijk met het project verbonden.”

Reactie Gedeputeerde Staten

Ten tijde van het verlenen van de referentievergunning van 1 december 2016, zaaknummer 2016-600631, kenmerk 2016/96132 hoefden deze NOx-emissies niet meegenomen te worden in de vergunning. Omdat deze in de aanvraag voor een vergunning van 10 april 2020 wel zijn opgenomen, zijn ze ook meegenomen bij het tot stand komen van deze vergunning.

De NOx-emissies van mobiele werktuigen en verkeersbewegingen binnen de inrichting zijn wel degelijk onlosmakelijk verbonden met de in de vigerende natuurvergunning vergunde activiteit. Als namelijk voor een bepaald project een natuurvergunning is verleend, dan geldt die ook voor de verkeersbewegingen die inherent zijn aan dat project. Dat bevestigde de Raad van State in een uitspraak van 18 november 2020 (ECLI:NL:RVS:2020:2760). Deze zienswijze leidt niet tot een aanpassing van het besluit.

4. Aanvraag onvolledig

“Bij Vrij 27 zijn de transportbewegingen slechts meegenomen tot aan de grens, die op enkele honderden meters afstand ligt. Dit suggereert dat men de mest en de varkens bij de grens loost. Dat is natuurlijk niet het geval. De verkeersbewegingen van en naar de inrichting moeten in zijn geheel worden meegenomen, dus de complete route, naar de slachterij of naar de locatie waar de mest wordt aangewend of verwerkt - naar de oorsprong of de bestemming in algemene bewoordingen waarvoor men de inrichting aandoet of verlaat.

Daarnaast is voor de aangevraagde varkens het toe te passen veevoer een essentiële factor voor de vaststelling van de optredende emissies. Zie bijlage 2 van de Regeling Ammoniak en Veehouderij. Het eiwitgehalte is een bepalende factor. De aanvraag bevat hier echter geen informatie over. Nu dit blijkens wetenschappelijk onderzoek een wezenlijke factor is voor de vaststelling van de optredende emissies, heeft u onvoldoende onderzoek verricht naar de mogelijk optredende emissies.”

Reactie Gedeputeerde Staten

Onder rijroute wordt verstaan de route vanaf het bedrijf tot aan het moment dat het verkeer opgaat in het heersende verkeersbeeld. Ten aanzien van effecten van transportbewegingen - op zowel op binnenlands als op buitenlands niveau - worden deze meegenomen in de beide Aeriusberekeningen, zie bijlagen 1 en 2 van deze vergunning.

De emissies van de stalsystemen zijn gebaseerd op Rav-codes. De emissiefactoren van de Rav zijn tot stand gekomen op basis van de best beschikbare wetenschappelijke meetmethode en beoordeling volgens een procedure die ook internationaal wordt toegepast. De mestverwerking is vergund voor een maximum van 0,40 kg NH₃ per jaar. Zou aanvrager afwijken van de vergunde stalsystemen en/of de hoeveelheid mestverwerking, dan is dat een handhavingsaspect. Deze zienswijze leidt niet tot een aanpassing van het besluit.

5. Significante effecten zonder toename niet uitgesloten

“Ook als zeker gesteld zou worden dat er geen toename van stikstofdepositie was ten opzichte van het referentieniveau (quod non) dan is nog altijd niet sprake van een zekerheid dat er geen significante effecten optreden. Hiertoe wijzen cliënten op het volgende:

De conclusie dat significante effecten op voorhand uitgesloten zijn, wanneer een nieuw project binnen het depositieplafond valt van de oude Hinderwet- of milieuvergunning die gold ten tijde van de referentiedata, dan wel de onderliggende natuurvergunning, is niet in overeenstemming met de jurisprudentie van het EUHof. Dat zou de hele vaststelling in punt 49 van het arrest Stadt Papenburg (ECLI:EU:C:2010;10), dat de uitvoering van een dergelijk project na opname van het betrokken gebied op de GCB-lijst onder art. 6 lid 2 Hrl zou blijven vallen, bij voorbaat betekenisloos maken. Immers op basis van die bepaling moeten significante gevolgen worden voorkomen, maar die zouden er dan per definitie niet zijn. Evenzo zou de opmerking van het Hof in punt 85 van het PAS-arrest, dat de uitvoering van een project dat nationaal was goedgekeurd vóór de referentiedatum toch onder art. 6 lid 2 Hrl valt en slechts in overeenstemming met

deze bepaling is, wanneer er geen risico op significante effecten is, betekenisloos zijn. Hetzelfde geldt voor tal van andere arresten, zoals *Grüne Liga*, punt 41, ECLI:EU:C:2011:768, punt 126 en ECLI:EU:C:2016:8, punt 56 - dit is inmiddels vaste jurisprudentie. Vóór de referentiedatum milieuvergunde projecten dragen bij aan de stikstofoverbelasting en kunnen uiteraard significante gevolgen hebben. Significante effecten op natuurgebieden kunnen immers veroorzaakt worden door alle betrokken projecten, ook al dateren zij van vóór de datum waarop de Hrl in nationaal recht is omgezet (zie ook ECLI:EU:C:2017:301, punt 61).

Die conclusie is evenmin in lijn met de conclusie van de AG in ECLI:EU:C:2018:622, punt 60, dat art. 6 lid 2 en 3 Hrl niet slechts een gelijk blijven of beperkt dalen van de stikstofdepositie vereisen, maar veeleer dat het niveau van de belasting zo ver wordt verminderd dat op lange termijn een gunstige staat van instandhouding kan worden bereikt.

En het is in strijd met ecologische inzichten, dat hoe hoger, hoe langer de overbelasting met stikstof voortduurt, des te groter de negatieve gevolgen voor de stikstofgevoelige habitats zijn. Zie ook r.o. 9.1 van uitspraak ECLI:NL:RBOBR:2019:4830 en r.o. 14.5 van ECLI:NL:RVS:2019:1603. Gelijkblijvende overmaat aan stikstofdepositie leidt dus niet tot gelijkblijvende natuurschade, maar tot een toename van de natuurschade.

Ook in dat geval dient de natuurvergunning dus niet zonder passende beoordeling verleend te worden.”

Reactie Gedeputeerde Staten

Waar de indiener op doelt is de toets als bedoeld in artikel 6, tweede lid Habitatrictlijn. Die toets staat los van de toets van artikel 6, derde lid Habitatrictlijn. De vergunningplicht in artikel 2.7, tweede lid Wet natuurbescherming is een omzetting van artikel 6, derde lid Habitatrictlijn. Het tweede lid van artikel 6 Habitatrictlijn heeft de wetgever niet geïmplementeerd in artikel 2.7, tweede lid Wnb. Daarom beoordelen wij een vergunningaanvraag niet (indirect) aan het tweede lid van artikel 6 Habitatrictlijn. Overigens heeft de Nederlandse wetgever het tweede lid van artikel 6 Habitatrictlijn elders geïmplementeerd in de Wet natuurbescherming, te weten in artikel 2.2, lid 2 Wnb. Deze zienswijze leidt niet tot een aanpassing van het besluit.

6. Vergunning voor onbepaalde tijd

“Gegeven de onzekere periode waarin de ongunstige staat van instandhouding zal blijven voortduren in combinatie met de onzekerheid over de werkelijk optredende stikstofemissies vanwege de beoogde bedrijfsvoering bent u ten onrechte voornemens een vergunning voor onbepaalde tijd te verlenen. Een ecologische schadebeoordeling heeft een maximale houdbaarheid van 10 jaar. Voor ecologischwetenschappelijke beoordelingen geldt als richtwaarde een periode van maximaal 10 jaar. Langer dan 10 jaar vooruitkijken kan in de ecologie niet wetenschappelijk worden onderbouwd. Uit deze vaststellingen volgt dat een vergunning verlenen voor onbepaalde tijd niet verenigbaar is met de plichten die voortvloeien uit de artikel 6 van de Habitatrictlijn. Er is immers geen zekerheid dat de te vergunnen activiteiten in een later stadium een nadelige invloed kunnen hebben op de ecologische situatie van de betrokken gebieden, waarvan de staat van instandhouding veelal ongunstig is. Zie ook ECLI:EU:C:2018:882, punt 103. De vergunningen kunnen niet worden verleend voor onbepaalde tijd.”

Reactie Gedeputeerde Staten

Er zijn geen redenen om de vergunning voor slechts een tijdelijke periode te verlenen, nu significante effecten van de vergunde activiteit op de instandhoudingsdoelen van de betrokken Natura 2000-gebieden uitgesloten zijn. Deze zienswijze leidt niet tot een aanpassing van het besluit.

7. AERIUS-natuurtypenkaart

“De Aeries-natuurtypekaart is niet representatief. Natuurtypen en leefgebieden ontbreken op de kaart. Niet is rekening gehouden met alle stikstofgevoelige natuurtypen. Onder meer is onvoldoende rekening gehouden met de leefgebieden van soorten die niet ook zijn aangemerkt als habitatgebied.”

Reactie Gedeputeerde Staten

In AERIUS zijn de gegevens van de aangewezen soorten en het natuurtype waar deze voorkomt (habitattypen en leefgebieden) opgenomen. AERIUS is het aangewezen rekenprogramma voor de bepaling van de stikstofdepositie. U heeft niet aangegeven welke soorten en welke gebieden. Deze zienswijze leidt niet tot een aanpassing van het besluit.

4.7 Conclusie

Op grond van bovenstaande beoordeling concluderen wij dat onderhavige door aanvrager aangevraagde activiteit geen (significante) negatieve effecten zal veroorzaken op de betrokken Nederlandse, Belgische en Duitse Natura 2000-gebieden, mits deze vergunning en de daaraan verbonden voorschriften worden nageleefd.

Tegen deze achtergrond is vergunningverlening voor de aangevraagde activiteit in overeenstemming met het bepaalde bij of krachtens de Wnb.

Bijlage 1 Aeries-berekening Nederland

Bijlage 2 Aeries-berekening buitenland